

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Synonyma medicinae sive clavis sanationis

Simon <lanuensis>

[Venedig], 13. Nov. 1486

R

[urn:nbn:de:bsz:31-315861](#)

verum ubi apud **Hya.** in veteri translatione habetur pulsa apud **Hera.** ex verbo **Hya.** et apud **Hui.** eisdem locis semper habetur acetum aqua mixta q̄ greci exoriantur vocat. Item **Alexa.** ca. de anorosia ex calida distempantia dieta inq̄ est ordinanda que in frigidādo iuware possit et maxime illa que acetō conficiuntur ut est pulsa potu data r̄t. quae si tamen a grecis quomodo vocatur supradictus potus ex lotura vinatiarum factus r̄nderunt pulsa vel putia quāvis etiam alijs vocent noībus.

Dutinada. g. sp̄es est napi vt supra in napo.

Littera nec greci nec arabes habēt. **Ste.** tamen translator regalis dispositōis multa vocabula q̄ p̄ chaf. v̄l kaf. scribuntur apud arabes p. q. scriptū vt p̄z infira.

Quama et alicubi q̄mi pro kamech q̄ sūt tubera. **Ste.**

Stephanus scripsit.

Quebenomolet vel q̄belemelet in r. practice alia: in confectione exdre. q̄ azere vocat eoloco ap̄s **Aui.** est almeliichi et in pantegni est epar pulli eq̄ sed in antidotario ylim splen pulli equi habetur **Stephanus.**

Quebricum p̄ kebit q̄ est sulfur scripsit.

Quemum **Ste.** cimimum vocat.

Quemis **Ste.** sic ara. q̄ greci ranan q̄ est charon.

Quecaranum **Ste.** plucaram q̄b est cicuta.

Q̄ lfa nec greci nec arabes h̄nt latini tñ quedā arabis q̄ p̄ chaf. vel chaf. et q̄dam greca q̄ p̄ chi scribuntur. x. lfa scripsiterunt.

Quercula-i. camebreos et sic sonat in grecō nec dīcendum est quercula maior et quercula minor: ita q̄ camepitheos sit aliqua ex eis q̄ est dictu infinita pinus vt supra in ka. et dicere quercula minor non est nisi concusatio in diminutivo.

Quernebum et aliqui carnibum scripsit **Ste.** p̄ carnu supra in ea.

Querzi q̄beri **Ste.** p̄ keiri scripsit.

Quermazagi et alibi carmazago p̄ carmezh q̄ est fructus tamaricis **Ste.** scripsit.

Quesbar pro casbo: quod est coriandrum idem scripsit.

Quescum **Ste.** p̄ kisch scripsit.

Queslusi p̄ ksalub idem scripsit.

Querassum p̄ kerf q̄d est apium et alij querasserū idem scripsit.

Quetire pro chitire idem scripsit et ē dragantum.

Quiaestes vocatur paritaria fm **Hya.** ca. de alfinē.

Quianos est vena terre et videtur fm **Hya.** id q̄ dicitur cuperosum. nascitur inquit in cipro in fabrica metallica et in spelūcis littoreis. eligendum est limpidum et colorem smaragdinum habens r̄t.

Quiosius fm **Hui.** est vlcus in angulo oculi p̄petiz

humorem emanans.

Quiacro dicit **Hui.** vocatur species quedā solij q̄ creticum dī r̄t.

Quiatistrum et quiacistromeli grece sunt noīa fermentoz̄ ocularibus morbis aptoz̄ **Hemotie.**

Quianos color dicunt latini sed greci kianos. et est kianeus color: inter viridem et nigrum ut liber doctrina greca.

Quili grece succus inde dyaqnilon quicquid de succo sit sive emplastrum sive syrupus verum p. ch. melius scribitur. nam chilos dicunt. vocat etiā zomos et asispema.

Quinanchis grece sed melius chinachis infra illi synachis.

Quinccos spasmos **Hemotie.** est inquit per inter ualla paruissimi oculi raptus frequentatus summa celeritate. nos deniq̄ caninū raptum appellare poterimus. unde et nomine cepit q̄b iste motus necessario coicatur.

Quinomella et grosallon fm **Hya.** vocat psillium ca. de psilio r̄t.

Quinegnerua lanceolata plantago minor idem.

Quinquesfolium **Hui.** nulli ignotum est cum etiā fraga gignendo coēdetur. greci vocant pēpetes sive camezeleon sive pentafilon. rubrā h̄z radicem hec cuz̄ inarescit nigrescit et angulosa fit herba incipit et definit cum vite eius radix sparagonis vocatur r̄t. mirum dicit fraga gignere.

Quiquiloma vocatur in cicilia q̄dam species graminis fm **Hya.** ca. de agrostis.

Quirinatum opos ala ut supra in op.

Quisnumsebam in regali dispositione **Alibas** exponitur q̄ est abrotanon sed ara. vocatur kaisuz et cetera.

Quitinos a grecis flores granatoruz. latini vero ca

ducos vocant agrestium vero balaustion **Iido.**

Quitisos **Hya.** fructus et albas virgas h̄nis longiores cubito uno i q̄bus folia sūt senigreco filia aut lata sicut trissolii sed paulo minora et in medio veniam h̄ntia q̄ cum fricata digitis fuerit viscellum redolent sise cici viridis multi illa i oxo seminantes prouocantes r̄t. vide ne sit de qua **Virgilius** florentem citisum

Quitisum fm **Hya.** multi fungū de quo sit yrogistos vocat ca. de ciseos et hoc forte pp̄ silitudinem cum balaustia q̄ sic vocatur.

Quitram pro kitram **Ste.** scripsit.

Rittera est eadez ap̄s arabes et apud grecos ut apud nos nisi qa apud grecos est aspiratum in principio dictōis unde sp̄ in grecis dictōibus rite cuz̄ aspiratione scribetur ut rhoda et rhetorica et similia.

Rahadac ap̄s. **A.** ē piscis stupefaciens torpedo

Ra **Ste.** pro reu alicubi scripsit.

Rakauto **Dya**.aspagus asparatilis q̄ multiracan-
to aut nion vocant.

Racheili oleum in pratica **Alia.ca.de acc̄itib** que
sequitur se. videſ ſolaceum. ſed nec nomē ara-
nec grecum eſt.

Radicula in antidotario olim in potioē ad scrophu-
las **Dhi**.radicula inquit vocatur que lauandis
lanis ſuccum habet mirum tantum cōferens cā-
dore mollitiqz naſcitur latina vbiqz e ſponte p̄
cipue in alia ſiriaqz ſaxoſis locis e ſagis caule ſe-
rulaceo temui i ſipo cibis indigenaruz expedito e
vnguentis. e quicquid fit cum decoquatur folio
oleo ſunt itin greci vocat. floret estate grata aspe-
ctu. verum ſine odoze spinosa e caule lanugino-
ſo ſemen ei nullum. radit magna que condit ad
quem dictum eſt vſum z̄c. hec eſt conditi ſupra.
in condes e infra inſtructio.

Radiosum quidam polipodium vocant liber anti-
quus de ſimplici medicia

Radius vocatur instrumentum cirurgorum ſil-
tenta e id quo medicina in ochlis ponitur.

Radir ſimpliſter pro rafano domeslico accipitur.
ſic romani hodie ſic greci etiam vocant. nam ri-
za grecie radit ſi ſine adiuncto inuenitur pro raf-
ano domeslico accipiunt interdū e rafanos vo-
cant.

Rafanos. g. rafanus **Dlin**. ḡra eius greci fece-
runt tria ſoliorum diſterentia cripi atqz lenis et
tertium filuſtre atqz huic lenia quidam ſolia ſed
breuiora ac rotunda copiosa atqz fructicofa. ſa-
poz autem asper e medicamenti inſtar ad elici-
das aliuos. e infra n̄i alia fecere genera algiden-
ſe a loco longum atqz translucidum alterum ra-
pi ſigura q̄ vocant ſinacum ſuauifſum ſere ac
tenerrim biemisqz patiens. aliud filuſtre greci
cherom appellant pontici armon. alii leucez. nfi
armoſaciam ſronde copiosius q̄ corpoze z̄c. et
aliu marmoraciū veſcant hoc.

Ralis grece acus inde rafidothibi acuarium ſer-
rum.

Ragadie dñr ſciſſure accidentes in circulo ani mul-
ti ardoriz.

Rague ora. ſpuma que e zebet d̄.

Raiſ aral. acetoſum vt ap̄d **Alman.ca.de dia-**
bete ex eius concordia cū pratica greca.

Ralembacum in.ij.pratica **Alia**.ca.de ſemi-
bus. pro coziandro ponitur. Item ca.de ſolijs. p̄
miro. Item li. tettio de ſeb. cordiana pro oleo
amigdalarum dulciū e ſic appetit maniſta cor-
ruptio e cetera.

Ramad arabice cinis.

Ramic ora. eſt confeſcio ex gallis e paſſulis ex qua
ſit gallia muſcatu. fm arabes cuius confeſcio do-
cetur in libro **Gera**. de ſimplicibus medicinis et
in viceſimo octauo azaraui habet auſtez alias co-
feſtioes diuerſias ſicut e gallia. ramech **Stepha-**
nus dixit.

Ramnus **Dya**.fructex eſt circa o:tos naſcens. bn.
ius virge longe e ſpinose ſunt ſolia habet pinguis
ſima e longa e leua. e at altera rānos colorem ba-
bens album e ſubruſſuz e virgulas oblongas cu-
bitos. v. vel plus he ſpinose ſunt. cuius ſemen latu-
eſt e tenue e in ſolle reclusuz ſicut affodilli rānos
grecus **Dhi**.inter genera ruborum rānos appel-
latur a grecis candidior fructicofior. is floret e ra-
mos ſp̄gens rectis aculeis non ut ceteris adūcis
ſolijs maioribus. alterum geno eſt filuſtre nigri
e quadam tenus rubens fert velut ſolliculos. bu-
ius radice decoctis in aqua fit medicamentuz q̄
vocat litium z̄c. ara. vocatur haſfigi. **Ste**.ram-
nos augeſimi ramnus.

Ranula e ranūculus vocatur augmentatio carna
ſub lingua cum grauedine e fluore ſaliuoz q̄i in
radice lingue ut alia lingua exiri videat.

Ranūculus **Dhi**.ranūculum vocamus q̄ greci bo-
trachion. genera eius quattuo: e celsa ſupra i bo-
trachion.

Rapa **Dlin**ius medici masculum ex eis dicerunt
rotunda latiora vero e concava ſeminum pre-
ſtantiori ſuauitate e ad condiendum faciliora z̄c.
rapa vocatur grece gongilion arabi. vero ſeleni
vel ſeſgem.

Rapa agrestis **Dy**.naſcitur locis ſieciſ ſruiticē col-
lectū ſacieſ cubiti bñs lōgitudē bñs multas vir-
gas ſolia liuoraz e crossati modū digiti e ſatiſ ſata
ſemen eius in ſolliculis conuolum nigrum e fra-
gile eſt q̄ ſractum album deſtutuſ habet colores
e cetera.

Rapa caulus **Ysaac** in dicitur de ipa loquitur.

Rapa ruſtica vocatur a latinis fm **Dyaf**. quedam
ſp̄es yperion ut ſupra in coziuum.

Rapistrum armorathia rafanus agrestis fm **Dy**.
e **Dlinium**.

Rhapatusa. g. **Lor**. cel. eſt inquit emplastrz q̄ rapa
tuſam aglurinando veſcant z̄c.

Rapum filuſtre **Dlinius** in arvis maxime naſci-
tur ſruiticofum ſemine candido duplo maior eſt
q̄ papauer.

Rharicon **Daulus** capitu. de dentibus haricon i
ollam combutendo.

Ras arabice caput.

Rasas arabice plumbum.

Rafanum p rafin q̄ eſt enula in.ij.pratica **Alia**.in
uenio e albi rafeni.

Rafatum e rafchum in pratica **Alia**. exponitur q̄ e
gūma ſemibari. i. pini.

Rafenigi ſcripit **Ste**. pro ſeniculo q̄ eſt razenigi
e alicubi rafianegum ſcripit.

Rafin arabice enula.

Ratha **Albau** eſt inquit ſpecies trifolijs dum eſtre
cēs ſic vocatur ſed ſicca dicitur ſaffafa e cadabb
e in hyſpania dicitur herba mularum ortuſ in or-
tis e in pratis in principio ortuſ eius eſt vt in ſi-
ſolium poſtea ſit gracilis eo e ſabet flores vt

Lenticule tortuose.

Rhaticon **D**au.ca.de asinrate aliquis potuū aut cibi raticon ydromilon tē.

Ratiengi in.vij.**J**o. **S**era.in vnguento aselema-
num et est vnguentum aplōrum et in alijs multis
locis exponitur q̄ est colofonia. Item ab. **A**.in
secundo p̄po ca.sil exponitur.verum.idem **J**o.
in ca.de palisi dieit q̄ gumi granorum viridium
vocat ratiengi et hoc gumi est terbentina. Item
idem ca.de asmate accipe inquit granoru pinea-
rum super quas est ratiengi multum fm verita-
tem hoc nomen cadit sup oēm resinam grecum
imitando.nam retini.g.resina vt in libro de do-
ctrina greca.

Raund ara.reu aliud barbarum aliud seni q̄ nascit
in india fm aben. **H**esue et aliud turchium fm
eūdem aliud ponticum ex ponto sic a regionib⁹
denominatur et infra in reu.

Rausenicum scriptit **H**te.

Rarcta ara.pars manus.

Ratiengi ara.seniculus rasine neguz alicubi scriptit
Stephanus.

Rehan. **A**.duo ca.facit vnum breue q̄ quasi no-
tum sibi non notificat nobis.aliud derahan sala-
monica q̄ omnino sibi ignorant fuit vt appareat
ex textu eius.

Ress ap̄ **D**ya.vocatur secunda species papaue-
risca.de mechonio.

Rechabinum in practica **A**lia.ca.de se.continua et
ponitur q̄ est machalum q̄ est bdeiliū et in ca.de
constipatione ventris et flatu in febris scribit **H**na
reniebi et alibi nateniebum pro eodem

Rechbonia **D**li.assertur inquit ex his q̄ supra pon-
tum sunt regionibus.radix costi nigro filis mior
et truffior paulo sine odore calefaciens gustum et
astringens eadem trita vni colorē reddit ac ad
crocum inclinantem et reu et infra.

Recoporatiua medicina est insipissatiua que carnē
et cutem densat confortatq̄ membruz et tempat
complexiōem que grece metain cretica vocat
supra in me.

Redarguens virtus est stiptica reputiens **D**ya.
ca.de arbore pini.

Regebertedericm **H**te.est inq̄ radix tinctorum et
di carthamum pro curcuma et dixit iterum q̄.g.
vocatur celidion et re vera curcuma est celido-
nia minor.

Regius morbus antiquitus vocabatur yeteritia vt
Las.se.p̄po ca. et **D**li. et **O**iba.in comento af-
forum.y.hec et aurigo ab aureo colore et arcuatus
morbus dicebatur.

Rebibian ara.mirtus liber de doc.arabica.

Reiectalis emola orminon fm dya.supra i.e. et or.

Relembach vocavit **H**tepha.mirtum sed nec gre-
cum nec arabicum.

Reseda q̄ rere vocat circa ariminū nota ē **D**li.

Resina fr̄ia est colofonia.

Resina pituina.i.pini.nā.g.pitius est pinus et abis
fm **D**ya.ca.de arbore pini.resina inquit alia
pituina q̄ nos abalem dicimus.alia peneinea et
alia est liquida et alia arida que ē assertur ex tire-
na colofonia vnde et resina colofonia vocat.dif-
ferunt vero in colore rexine.alia est alba alia olea-
gina alia mellina.verum ex aridis meliores sunt
pituina que de insula yspanie ass.runt et sunt pro-
babiles que fuerū odoris melioris auream defe-
rentes qualitatem et spiciam et non plurimum
liquidam in imaginem cere et c. **D**li.refine sumi-
me spēs sunt due secca et liquida.secca epino et pi-
cea sit.liquida terebinto larice lentisco cupresso.
nā et he serunt in asia et assiria falluntur q̄ eādem
putant esse epicea atq̄ larice.picea enim pigue
et tisim modo sucolam fundit larix gracilem et mel
le liquoris virus redolētem.medici liquida raro
vtuntur.hec puto esse kitran nec picea magnō-
pere in vnu ceteris non nisi coctis cocture modū
alibi docimus.placet terbentina odoratissima
atq̄ levissima nationum cypria et siriaca utraque
mellis attici coloris.sed cypria carnosior succior
D In secco genere querunt ut sit candida pura plu-
cida.in omni autem vt montana potius q̄ cam-
pestris. Item aquilonia potius q̄ ab alio vento
resoluitur.

Rhesis oculorum exponit **D**ibasius quod est ru-
ptura eorum proprio capitulo verum res grece
est eruptio.

Rhetin **D**au.capitu.de asmate est resina.sed in
libro de doc.greca retin vel retim scribitur **I**si-
dorus retine grece resinam dicunt.nā grece rei
dicil quicquid manat.

Rheuma grecum est a reuis quod est cursus flu-
rus et cetera.

Rheu grecum est in li.de greco sili **A**lmāfori.ara.
raund supra in ra.

Reu Ara.risi.

Rexis.g.eruptio ruptura.

Rhyada grece passio in angulis oculorum vt **A**le.
capitu.de egreditinibus oculorum et est hec fm
Daulum diminutio carnis vt supra in encatis
Bemostenes rias inquit est cōtinues lacrime flu-
or debilitate partium.aut exeso angulo vel i mo-
dica cirurgie veratione cum encantis decidit et
Item alibi quibuscumque passionibus lacrimosi
oculi siant riade sunt a veterib⁹ nūcupate q̄ nos
fluidos dicere possumus et **D**ibisada apud **C**or-
nelium scribitur.

Ribes arabice planta in montibus sirie nascens et
sub misibus vires acetosi saporis utilis ventris
fluti colerico precipue et cuius succo syrupus
sepe ad nos deservit.fructus etiaz eius vnu me-
dicinarij aptus videtur ex auctoritate **R**asis in
Almā.q̄ inter fructū ipsū expurget. **A**lbani ē plāta
stipite hñs rubrum ad viriditatem declivem tene-
rum cuius sapo ē dulcis acetositate mixt⁹ solia

rotunda viridia et magna cuius granum petatur
decorasse accidi saporis de quo sit rob. et nos at
loco eius succum acetose est. patium agreste po-
nere possumus.

Ribibus apud Hyas. est de statuis et de palestrato
i. de loco ubi siebat ludus palestre et est apud. A.
vocatur sordities in ca. et sorditie. de his et alijs
loquitur. grecus vero ripes dicit.

Ricch. ara. pulmo.

Rien rienis idem ren.

Rhigos. g. rigor. rigor frigens rigens

Rhumida. g. rima rimides ruge rime.

Rhinar. g. limatura Dau. ca. de cicatricibus et al-
bugine oculi rinar cornu cervini et cetera. nam ri-
nion grece lima.

Rhimomelis. g. serreum instrumentum aspi capitis
ut lima quo aperitas vel scabies palpebrarum era-
ditur. Demosthenes.

Rhin. g. nasus inde erinon caput purgium
et nares initur. nam rino nares et hinc est rinoce-
ron ait habens unicus cornu in naribus. rinoce-
reos dicit grecus.

Rinchio grece rostrum et scribitur rigchos et proser-
tur rinchos.

Rhion est limatura apud Dau. ca. de astmate igit sa-
gi et pruni efficiotione.

Rhipiros. g. Cal. sc. tipus sordidus tertiane nothe.

Rhipos. g. sordities.

Rhiprica. g. purgativa ut Gal. li. de ingenio sanita-
tis rhiptron katerticum.

Rhisia. g. flirus. li. de doc. gre. renna et cetera.

Rhisipella. g. erisipila.

Rhitida. g. ruga ritide ruge.

Rhitidologos Demo. est rugosa siue folliculosa pu-
pille passio.

Rhitinu Dau. farie ordeacee habente ritinum

Rhitini Ste. ritinegi reina.

Ritis. g. eruptio. dyaritis apud Alera. vene scissio
ca. de emoptoica.

Rhiza. g. radix ide gloria dulcis radix est corrupte
nos liquiritiam dicimus.

Rhizentia. g. Las. se. in antido. suntradicis dure est
in ulceris apostematia vacuatorum remanet et cetera.

Rhoa. g. Ste. rhardia rosa.

Rob. quod absolute ponitur et est idem et carenum
ut patet supra in careno.

Robara. est succus eiusque fructus coctus ad spissitudinem ut seruari possit.

Robelie apud Isaac in dictis est legumen et apud. A.
vocatur meiste vel in ara. mes. vez apud Ra-
sim in Alman. aliud est robylie aliud mes et cetera.

Kochat. ara. focatia placenta panis valde tenuis.

Rochbe arabice genu.

Rhodakia. g. pisticus arbor et rhodakinon frucus.

Rhodanthie. g. flos rose.

Rhodia Dya. radix est nascens in macedonia sil. et co-
sto sed paulo leuior et non equalis que digitis constri-

cata rose longius iactat odo:em.

Rhododafni. li. de doc. gre. est rosa grecia loddafni
et cetera. Est autem eius expositio rosa laurus. nem est
compositum ex rodon quod est rosa et daphnis quod
est laurus ab Ali. vocatur oleander a Dya. nerio
supra in ne Dli. rododendros nomen quod apud
nos inuenitur latinum rododafne vocant aut ne-
rion et cetera. Stephana. rododafni de sela pro de-
fle. nam sic arabice.

Rhodon. g. rosa. rodinos roseus rodoleon oleum ro-
saceum rodostoma aqua rosaces rodozacara su-
charum rosaceum rodomeli rosaceum meli rodo-
nion rosa sicca.

Rodoram. vocant galli herbam que nascit iuxta ro-
dotinum arborem inter arbustos caulem habet vir-
ge filiculnea modo geniculatum folia utrige in me-
dio ex albida eadem precedente tpe tota rubentia
florem argenteum et cetera. Dli.

Rogel arabice pes.

Rhogia. g. vocat scissura superficialis. crani et nos
rimulam Dau. in cyrrugia.

Rhoginos Dau. ca. de piplecumonia est oreognon.
et est nomen fictitium.

Rhoi grece per ita fluras decursus similiter etiam
rois per iota infra supra et reuis etiam idem si-
gnificat.

Rhoidea grece a:bo: maligranati. roidion pomum
granatum.

Rhoiton apud Dli. vinum malorum granatorum.

Rochchia. g. eruca herba.

Rhombos. g. ribus piscis romuos dicit.

Rhomery in concocto miridati in antido. vlim et
ponit rafanus.

Rhoos virsodespici apud Dau. capi. de corosio
ne mamillarum est grana tinctorum fr. A. codem
ca. et codem medicamine nec differunt nisi vbi
Ali. dicit coquas cum lignis cipressi Daul. dicit
misceas cum spatula ligni cipressi

Rhopi. g. dumus.

Rhoras Dau. ca. de dolore capitatis et vino come-
dat inquit rozas puto corruptum et debeat eē ro-
dia que sunt in la granata.

Rorastrum est similar apud Dya. et similar apud ki-
ranidam infra in similar.

Rosa canina est planta in cuius radice nascit fungus
er quo sit ypoqstidos qui fungus vocat. a. tara-
thib et planta vocatur barba yrcina.

Rosmarinum est species libanotidis ut supra in li-
banoris arabice vocatur. arbor marie et vapor us
funigium marie et aliae illebel id est corona mon-
tana Dlinius rosmarinus duo eius genera al-
terum sterile alterum cui caulis et semen resina-
ceum quod semen chacheris vocatur solis odo-
re thuris.

Rosalicos Dau. ca. de amissione memorie admi-
scendum inquit infirmita et siccantia et ut rosaidicos
et mirsine et cetera. puto sumach et cetera.

Rosago herba in antidotario vlim in potoe ad scrophulas.

Ros syriacus exposuerunt quidam q̄ est flos ornis et dicit quid ornis est sed ros syriacus ē sumach. Vnde q̄ vbiq; in libris de greco translati habet ros syriacus in arabicis eisdem locis et in casibus habetur sumach. nam apud **H**ya.ca.de origano vbi est ros syriacus in **G**era. eodem loco et verbo **H**ya.est sumach. Item in ea. de poro vbi habetur ruso cum rose syriaco in **G**era. habetur sumach. Item in ea. de morio vbi dicit q̄ sic ea et trita ponatur locis rosis syriaci in **G**era. est sumach. Item inuenitur syrupus de fructib; in vii. **J**o. **G**era. cui sis inuenitur apud **P**lini. et **H**yas. et vbi ille habet sumach isti habent ros syriach.

Rotab. ara. dactili q; et tamar vocantur zalijs plib; noibus fm diuersitates sp̄erūm eoz ex pte maturitatis formaz et regionum ēt vocant.

Ruzrum apd **D**an. in pluribus locis ut in ea. de ploco adeos inquit qui non retinent cibum rum et ciminetum da bibere.

Rubeū aliq antiq; vocauerūt accatiā. **C**erodius ili bro equorum rubeum inquit. i. succus prunellazz imot warum.

Ruasū vocabat q̄dam miconis sp̄es. **P**li. **R**ubia. i. rubea tinctorum **H**ya. rubia q̄ alij eritro danum latini vero rubricam dicunt herba est omnibus nota. eius sp̄es sunt due. vna agrestis. alia que appellatur sparthos ramulos sive tirsos hēt tenues et quasi nodosos folia p̄ interualla distan- tia atq; per singulas annotationes veluti stellaruz ymaginem metietis fructus sive semē est ei rotū dum et viride debinc rubeum aut circa maturita tem nigrum radicem habet longam et tenuem et rubicūdam etc.

Rubie ara. in. vii. **G**era. in medicinis oculorū sepe reperiſt et est os sepie. In. ii. vero. **A**. rubien vocatur ipa sepie. in secretis vero **G**al. in sief conservatio visus rubien inuenitur.

Rubus aliis batus serena mora aliis rubus canis qui grece cinobatus vocatur et spina que nō rdyomate rozaguia vocatur quasi rosa acuta. ei semen vel fructus est siles fructui rose in cuius su mitatibus exiit quedam tuberositas tecta lanu gine aspa habens intus vermiculos q̄ moderni q̄dam fallo bedeguard vocauerūt profert flores vt rosa virgas h̄z rectas et vncis spinis fortibus armatas supra in cinobatos. **P**li. rubi inqt mora ferunt et alio genere sicutudine rose que vocat cinobatos. tertium genus ydeum vocant greci a loco tenuior q̄ ceteri minoribus spinis et min aduncis etc.

Ruca est eruca.

Ruge in antido. vlim in cōfectione dialacea estru. beat in tinctoz sicut p̄z p̄ concordiam ei' cura. **A**. et **J**o. **G**era. eadem cōfectione.

Tumā vel romā ora. maluʒ granatū in de romanis cibis qui sit inde.

Runeq; in. vii. **J**o. **G**era. in puluere roseo oculorū est lapis similis canceri immo cancer in lapidem conuersus.

Ruptoz dropat vesicatorium medicamen.

Rhusen. **P**li. grecum inquit nomen est enim herba silvestris folijs miri caulibusq; brevibus fructer excoiatuſ appellat ſubutilis cubitalis croſſitudine digitali cui aridis folijs et mali corio cōria pſciuntur. medici eūt roicis vtuntur.

Ruferitras et ruferitro et ruferitru et aliqui ſoluſ ruſepit apud **D**au. in multis locis et est ros ſiria cus. i. sumach.

Rusne ara. in. vii. **J**o. **G**era. ca. de confectione alſeia vel alſelite est berugia et d̄ ſurumb et pedes lo cuſte et alſeig zeneo. hec omnia ſunt nomina huī medicine et si ſurumb est ſurumbet ipm est sp̄es ſedoarie q̄ vidi et habui.

Rubusti et ſentir idē naſcī vbiq; in campis et ſepib; et fm libru antiquū de ſimplici medicina

Rhusin **P**lini. capitu. de alopitia repi in antiquis ex poſitib; q̄ rufin ē cepe agreste.

Ruta tres habet sp̄es domesitica vbiq; nota et est agrestis et in nullo a domesitica differens niſi loco nativitatis et ylceratua est et faciem odorata vrit tertia est harmel ut ſupra in harmel **H**yas. rute duo ſunt ḡia domesitica et agrestis montuola vſcidiōr ē ab ortuua eſcī non apta ſed melior ē que circa cucumeres naſcī etc.

Litteram habent greci ut nos arabes vero habet duo vnum quod vocat ſin. aliud quod vocant ſar que ſimilez ſonum habent ſed h̄nt aliud q̄ cum quadam aspiratione pronūciant q̄d ſhar vel dſar vocat. h̄nt et aliam ſtam que ſonat ut ſc. apud nos q̄ ſci nominant. p̄ paſmam ſcribunt ſumach per ſecūdam ſandalus p̄ tertiaz ſharo vel dſaro q̄ est lentifcus. per quartaz ſcei teragi.

Sabade ara. tipez q̄ iucha dicūt ſore imitātes la tinum. i. iuncus.

Sabane ara. ēſalsamētum q̄ ſit ex pſiculis ſalitis et nucibus et aliquibus ſp̄ebus et oleo.

Sahater exponit in. ii. cañ. **A**. q̄ est origanum non recte ſed ipm est ſaturegia q̄ apparebit legenti ea. eius q̄ incipit **O**riganū. et in arabico ē ſahaf cū ca. de ſaturegia apud **H**ya. et **G**er. dñt. n. illi abo q̄ virt' el' ē ſicut virt' thimi. et **A**. ſicut virtus haſce q̄ est thimus. et in oib; et alij conue niunt. ſermo vero de origano apd. **A**. cōfusus ē cum ſermone de pulegio et calamiōtō in ea. de calamiōtō ut ſupra in. c. et p.

Sabarhelgebarum **G**te. in ſynonimis exponit q̄ ē bersafarum et ſt capillus veneris. ſabar re vera